

Szanowni Państwo, drogie Koleżanki i drodzy Koledzy!

Polecam uważną lekturę trzeciego numeru pisma „Ginekologia i Perinatologia Praktyczna”, w którym zawarte są ciekawe i ważne artykuły o szczególnie aktualnej tematyce.

Rozpoczynamy omówieniem zagadnienia szczepienia przeciw grypie u kobiet w ciąży, które jest bardzo pożądanym postępowaniem, jakkolwiek niekoniecznie rozumianym i polecanym przez wielu lekarzy specjalistów. W artykule dogłębnie przeanalizowano zasady i zalety szczepienia na podstawie wielu danych z piśmiennictwa międzynarodowego.

Temat szczepień przeciw grypie u kobiet w ciąży jest kontynuowany w stanowisku ekspertów Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników, które publikujemy w dalszej części pisma. Warto zauważyć, że możliwość uodpornienia populacji ciężarnych na zachorowanie na grypę, która jest ciężką chorobą sezonową mogącą nieść wiele powikłań w ciąży, jest efektem postępu wiedzy wdrożonym w nowoczesnej medycynie. Obecnie ma zaś dodatkową zaletę zmniejszenia ryzyka jednoczesnego przejścia w tym pechowym, epidemicznym roku 2020 obu groźnych infekcji wirusowych, czyli grypy oraz COVID-19 spowodowanej koronawirusem SARS-CoV-2.

W dalszej części numeru prezentujemy Państwu najnowsze dzieło w dziedzinie rekomendacji dotyczących stricte naszej specjalności, czyli metod diagnostyki i sposobów postępowania w przypadku ograniczenia wzrastania wewnątrzmacicznego płodu. Jak powszechnie wiadomo, jest to jedno z najpoważniejszych powikłań w przebiegu ciąży. Nie do końca poznany mechanizm fizjopatologiczny czyni od dawna ograniczenie wzrastania (FGR, fetal growth restriction), czyli hipotrofię płodu/noworodka problemem diagnostyczno-terapeutycznym wielu pokoleń położników. Podejmowane od lat próby leczenia różnymi metodami i preparatami nie dawały pożądaných efektów. Coraz mocniej udoskonalana diagnostyka, wraz z postępowaniem medycyny, stała się bardziej precyzyjna, co pozwala obecnie na dokładną ocenę stanu wewnątrzmacicznego płodu. Wieloletnie badania nad hipotrofią płodu, czyli ograniczeniem wzrastania – według aktualnej nomenklatury wziętej z anglojęzycznego skrótu, zaowocowały opracowaniem szczegółowych rekomendacji, które mamy przyjemność Państwu przedstawić. Będą one jeszcze prawdopodobnie ewoluować, ponieważ, o ile wczesna postać FGR jest dobrze poznana jako choroba pochodzenia łożyskowego, o tyle późna ciągle wymaga dalszych studiów dla poprawy skuteczności diagnostyki prenatalnej i wyboru odpowiedniego momentu rozwiązania. To ważny temat, bo coraz lepiej diagnozowana i monitorowana patologia powinna z definicji być domeną ośrodków referencyjnych koncentrujących doświadczonych specjalistów perinatologii potrafiących wyważyć dylemat, do kiedy można czekać z rozwiązaniem, a kiedy zakończyć ciążę obciążoną ograniczeniem wzrastania płodu, czyli przewlekłym jego niedotlenieniem. Szczegółowy schemat rekomendacji zawierający kolejne stopnie FGR pokazuje, do kiedy można obserwować i leczyć, a kiedy środowisko wewnątrzmaciczne zaczyna być bardziej niebezpieczne dla hipotroficznego płodu (będącego jednocześnie potencjalnym wcześniakiem) niż rozwiązanie i opieka neonatologiczna.

Zachęcam do zapoznania się i zapamiętania najważniejszych zaleceń płynących z rekomendacji postępowania w FGR, ponieważ może to mieć ogromne znaczenie dla prawidłowości postępowania klinicznego i rokowania dla hipotroficznego płodu/noworodka.

Kolejnym punktem bieżącego wydania GiPP są rekomendacje dotyczące modyfikacji skriningu raka szyjki macicy w trakcie epidemii SARS-CoV-2. Interesujące opracowanie pozwala na dopasowanie strategii postępowania w czasie, w którym restrykcje narzucone przez epidemię nie pozwalają na planowy kontakt z pacjentkami, ograniczając go do stanów nagłych. Dzięki rekomendacjom dowiadujemy się, jak w bezpieczny sposób można odroczyć działania skriningowe, monitorujące oraz planowane leczenie w przypadku stwierdzenia patologii szyjki macicy.

Ostatnie dwie pozycje to stanowisko ekspertów PTGiP dotyczące stosowania preparatu Fluomizin® w leczeniu zakażeń pochwy oraz artykuł sponsorowany opisujący zastosowanie L-karnityny jako suplementu w niepłodności męskiej.

Serdecznie zachęcam Państwa do lektury i jako nieuleczalny optymista mam nadzieję na niedługo wspólne spotkanie w tradycyjnym formacie konferencji pomimo szalejącej obecnie szczytowej fali zakażeń. Liczę jednak na stopniowe wygaśnięcie epidemii koronawirusowej do wiosny 2021, co pozwoli w końcu na zobaczenie się „na żywo” i swobodną wymianę poglądów.

Przekładając kolejne terminy tegorocznego Forum GiPP, dotarliśmy obecnie do daty 10–12.06.2021 roku, która – mam nadzieję – będzie ostateczna. W związku z tym zachęcam do zanotowania tej daty i zapraszam serdecznie do gremialnego wzięcia udziału w Forum, abyśmy mogli się wszyscy spotkać i przedyskutować tematy (formalne i nieformalne), które nagromadziły się przez tak długi czas przymusowego odosobnienia.

Z poważaniem

prof. dr hab. n. med. Piotr Sieroszewski
Redaktor Naczelny